

Pytania i odpowiedzi

do Regulaminu konkursu nr POWR.02.02.00-IP.09-00-010/17

na realizację projektu szkoleniowo-doradczego skierowanego do przedstawicieli MMŚP w zakresie międzynarodowych zamówień publicznych, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, 2014-2020,

Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,

Działanie 2.2 Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku

Pytanie 1. Zgodnie z założeniami regulaminu konkursu w ramach konkursu należy objąć wsparciem 250 MMSP z czego 216 z regionów słabiej rozwiniętych i 34 z regionów lepiej rozwiniętych. Czy moglibyśmy prosić o informację które województwa są zaliczane do województw słabiej rozwiniętych a które do lepiej rozwiniętych?

Do regionów lepiej rozwiniętych na dzień dzisiejszy zaliczamy jedynie województwo mazowieckie. Pozostałe województwa to regiony słabiej rozwinięte.

Pytanie 2. W ramach projektu przewiduje się działania: analiza rynku ZP, szkolenia informacyjne z zakresu ZP, działania doradcze z zakresu ZP, monitorowanie udziału przedsiębiorców w rynku ZP. Czy z założenia wszystkie MMSP powinny zostać obligatoryjnie objęte dwoma formami wsparcia tj. szkoleniami informacyjnymi i działaniami doradczymi? Czy udział w poszczególnych formach wsparcia może wynikać ze zgłaszanego zainteresowania MMSP? Np. udział tylko w szkoleniu informacyjnym lub tylko w doradztwie?

Udział przedsiębiorców w poszczególnych formach wsparcia powinien wynikać z diagnozy potrzeb firmy i zgłaszanego zapotrzebowania. Zgodnie z zapisami Załącznika nr 4 do Regulaminu konkursu (pkt 4 ppkt 1) „Szkolenia informacyjne będą stanowiły podstawę, w oparciu, o którą przedsiębiorcy będą podejmowali decyzję o udziale w konkretnym zamówieniu i skorzystaniu z bezpośredniego wsparcia doradczego na etapie ubiegania się o to zamówienie i ew. etapie podpisania umowy. Jednakże nie wyklucza to możliwości skorzystania przedsiębiorcy tylko z doradztwa.”

Pytanie 3. Czy istnieje możliwość zatrudnienia osoby do oceny dokumentów zgłoszeniowych na etapie rekrutacji? Czy wynagrodzenie tej osoby będzie kwalifikowane w ramach wydatków bezpośrednich?

Zgodnie z informacją uzyskaną z IZ PO WER zasadnym jest rozliczanie kosztów rekrutacji w kosztach bezpośrednich, w przypadkach gdy np. rekrutacja wymaga merytorycznej oceny dokumentów składanych przez uczestnika, czy przeprowadzenia wstępnej weryfikacji podmiotu, który ma przystąpić do projektu, np. weryfikacja składanych formularzy w przypadku weryfikacji statusu MŚP lub weryfikacja formularzy pomocy publicznej lub pomocy de minimis.

Odpowiadając bezpośrednio na pytanie: możliwe jest zatrudnienie w ramach projektu osoby do weryfikacji dokumentów potwierdzających kwalifikowalność przedsiębiorstwa np. formularz zgłoszeniowy, formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis. Wynagrodzenie tej osoby będzie kwalifikowalne w projekcie. Proszę pamiętać, że z zakresu obowiązków tej osoby musi jednoznacznie wynikać czym będzie się ona zajmowała.

Pytanie 4. Czy przedsiębiorcy biorący udział w I lub II projekcie krajowym mogą wziąć udział w międzynarodowym?

W obecnym kształcie Regulamin nie odnosi się do tego zagadnienia. Najprawdopodobniej wprowadzony zostanie zapis zbliżony do II konkursu dot. krajowych zamówień publicznych czyli:

PARP przewiduje, że możliwe będzie objęcie wsparciem przedsiębiorstw, które korzystały ze wsparcia szkoleniowo-doradczego w ramach działania 2.2 POWER z zakresu krajowych zamówień publicznych skierowanych do przedsiębiorców zainteresowanych ubieganiem się o zamówienia publiczne na terenie Polski. Każdy przypadek będzie rozpatrywany indywidualnie. Udział ww. przedsiębiorstw musi być poprzedzony zgodą PARP na objęcie wsparciem w ramach projektu dofinansowanego z konkursu POWR.02.02.00-IP.09-00-00-010/17.

Pytanie 5. W jaki sposób Wnioskodawca ma udokumentować podejmowanie działań mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy na temat zagranicznych zamówień publicznych? Czy wystarczające są referencje przedsiębiorcy wskazujące na zakres podejmowanych działań oraz liczbę godzin doradztwa lub spotkań informacyjnych?

Wymóg posiadania doświadczenia wynika z zapisów kryterium dostępu nr 1, zgodnie z którym do działań/form mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych lub zamówień publicznych organizacji międzynarodowych można zaliczyć spotkania informacyjne, seminaria, warsztaty, szkolenia lub doradztwo.

Zgodnie z zapisami Załącznika nr 16 do Regulaminu konkursu kryterium będzie oceniane na podstawie złożonego wraz z wnioskiem o dofinansowanie oświadczenia zawierającego wykaz zrealizowanych spotkań informacyjnych, seminariów, warsztatów, szkoleń lub doradztwa wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 10 do Regulaminu, podpisanego przez osoby upoważnione do reprezentowania odpowiednio Wnioskodawcy lub Partnerów (jeśli dotyczy).

Do oświadczenia należy załączyć dokumenty potwierdzające terminy realizacji, zakres tematyczny, liczbę godzin dydaktycznych a także dokumenty potwierdzające, że wykazane spotkania informacyjne, seminaria, warsztaty, szkolenia lub doradztwo zostały faktycznie zrealizowane oraz, że miały na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych lub zamówień publicznych organizacji międzynarodowych (np. referencje, opinie, listy obecności uczestników, umowy dotyczące realizacji projektów, usług itp.).

Referencje od przedsiębiorcy mieszczą się w katalogu dokumentów potwierdzający wykazane doświadczenie. Jednakże należy pamiętać, że muszą zawierać wszystkie informacje niezbędne do potwierdzenia doświadczenia tzn. dane wystawiającego referencje ze wskazaniem, że jest przedsiębiorcą; terminy realizacji; zakres tematyczny; liczbę godzin dydaktycznych oraz informację, że działania zostały faktycznie zrealizowane oraz że miały na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych lub zamówień publicznych organizacji międzynarodowych.

Pytanie 6. Czy w przypadku przeprowadzenia szkolenia mającego na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy na temat zagranicznych zamówień publicznych wystarczające jest przedłożenie listy obecności przedsiębiorców wraz z programem szkolenia?

Wraz z listą obecności należy przedłożyć informacje nt. szkolenia (czego dotyczyło szkolenie, do kogo było skierowane, kiedy się odbyło), program szkolenia oraz np. referencje od kilku uczestników, że brali udział w szkoleniu.

Pytanie 7. Czy doświadczenie wykazywane przez Wnioskodawcę może dotyczyć każdego zagranicznego rynku zamówień publicznych?

Tak, wykazane doświadczenie może dotyczyć każdego zagranicznego rynku zamówień publicznych.

Pytanie 8. Zgodnie z załącznikiem nr 16 do Regulaminu konkursu wymaga się od potencjalnych Beneficjentów wykazania posiadania udokumentowanego doświadczenia (w okresie 3 lat przed terminem złożenia wniosku) realizacji działań (spotkania informacyjne, seminaria, szkolenia lub doradztwo) mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy na temat zagranicznych zamówień publicznych oraz zamówień publicznych organizacji międzynarodowych.

Czy PARP za wymagane doświadczenie uznawać będzie:

1. przeprowadzenie szkoleń lub doradztwa obejmujących analizę przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień

publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 94/65) – dalej dyrektywa klasyczna lub Za spełnienie warunku realizacji działań (spotkania informacyjne, seminaria, warsztaty, szkolenia lub doradztwo) mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych lub zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, w ramach których łączna liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych nie była mniejsza niż 200 w opinii PARP nie można uznać przeprowadzenia szkoleń lub doradztwa obejmujących jedynie analizę przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 94/65) – dalej dyrektywa klasyczna oraz zasad sporządzania tzw. JEDZ (tj. jednolity europejski dokument zamówienia). Słuszne jest stwierdzenie, że przepisy dyrektywy klasycznej oraz JEDZ odnoszą się do wszystkich państw Unii Europejskiej, jednakże jeżeli celem wymienionych w pytaniu szkoleń lub doradztwa było przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. polskiego systemu

2. zasady sporządzania tzw. JEDZ (tj. jednolity europejski dokument zamówienia)? W ocenie Wnioskodawcy przepisy dyrektywy klasycznej, a tym samym dotyczące JEDZ odnoszą się w jednakowym stopniu do wszystkich państw Unii Europejskiej. Wprowadzają one jednakowe regulacje w całej Unii Europejskiej dotyczące rynku zamówień publicznych. Znajomość tych przepisów umożliwia poruszanie się wszystkim przedsiębiorcom (niezależnie od tego, z którego kraju pochodzą) po europejskim rynku zamówień publicznych.

Za spełnienie warunku realizacji działań (spotkania informacyjne, seminaria, warsztaty, szkolenia lub doradztwo) mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych lub zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, w ramach których łączna liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych nie była mniejsza niż 200 w opinii PARP nie można uznać przeprowadzenia szkoleń lub doradztwa obejmujących jedynie analizę przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 94/65) – dalej dyrektywa klasyczna oraz zasad sporządzania tzw. JEDZ (tj. jednolity europejski dokument zamówienia).

Słuszne jest stwierdzenie, że przepisy dyrektywy klasycznej oraz JEDZ odnoszą się do wszystkich państw Unii Europejskiej, jednakże jeżeli celem wymienionych w pytaniu szkoleń lub doradztwa było przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. polskiego systemu zamówień publicznych, w tym implementacji zapisów dyrektywy do porządku krajowego wówczas nie można tych działań uznać za spełniające warunek wskazany w kryteriach dostępu w Załączniku 16.

Pytanie 9. Czy Partnerem w Projekcie może być instytucja, która opublikowała artykuły i materiały na temat udziału polskich podmiotów w postępowaniach przetargowych instytucji międzynarodowych? Instytucja nie posiada wymaganych referencji w postaci godzin szkoleniowo-doradczych sensu stricto. Jednak Projekt wymaga części analitycznej, w którą wpisuje się publikacja instytucji. Czy w tej sytuacji godziny poświęcone na realizację publikacji mogą zostać uznane jako niezbędne godziny szkoleniowo-doradcze?

Przedstawiony opis nie stanowi potwierdzenia spełnienia warunku określonego dla wnioskodawcy i partnerów określonego w kryterium dostępu nr 1.

Publikacja artykułów i materiałów na temat udziału polskich podmiotów w postępowaniach przetargowych instytucji międzynarodowych nie stanowi potwierdzenia w zakresie wymaganej liczby godzin szkoleniowo-doradczych. W związku z powyższym projekt podlegałby odrzuceniu.

Pytanie 10. Czy istnieje możliwość zwiększenia alokacji dla konkursu nr POWR.02.02.00-IP.09-00-010/17 na dofinansowanie projektu szkoleniowo-doradczego skierowanego do przedstawicieli MMŚP w zakresie międzynarodowych zamówień publicznych?

Dostępna w konkursie alokacja wynosi 2 000 000,00 zł, w tym maksymalna kwota dofinansowania projektu wynosi 1 800 000,00 zł.

Projekt zakłada m.in. bieżącą analizę rynku międzynarodowych zamówień publicznych oraz zamówień publicznych organizacji międzynarodowych pod kątem możliwości udziału polskich przedsiębiorstw sektora MMSP wskazującą na potrzebę zabezpieczenia kosztów na tłumaczenia międzynarodowych zamówień publicznych ogłaszanych w językach oficjalnych np. wybranych krajów Afryki i Azji (w stopniu przynajmniej umożliwiającym rozpoznanie wstępnego zainteresowanie polskich przedsiębiorców danym rynkiem).

Ponadto projekt zakłada przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń informacyjnych z zakresu możliwości udziału polskich przedsiębiorców z sektora MMSP w zagranicznych zamówieniach publicznych lub zamówieniach publicznych organizacji międzynarodowych w oparciu o wyniki analizy, oraz zorganizowanie i prowadzenie działań doradczych skierowanych do polskich przedsiębiorców z sektora MMSP z zakresu ubiegania się o zagraniczne zamówienia publiczne lub zamówienia publiczne organizacji międzynarodowych.

Powyższe działania wymagały będą uruchomienia międzynarodowego naboru ekspertów posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu ubiegania się o konkretne zamówienia publiczne wybranych państw azjatyckich, czy też afrykańskich oraz znajomości lokalnych warunków związanych z realizacją konkretnego zamówienia publicznego.

Nie ma możliwości zwiększenia alokacji dla konkursu nr POWR.02.02.00-IP.09-00-010/17 na dofinansowanie projektu szkoleniowo-doradczego skierowanego do przedstawicieli MMSP w zakresie międzynarodowych zamówień publicznych.

Kwota alokacji i możliwej kwoty dofinansowania została zatwierdzona przez Komitet Monitorujący POWER oraz została zatwierdzona w Rocznym Planie Działania POWER dla PARP.

Dodatkowo PARP, jako IP dokonywała wyceny stawek, które obowiązują w ramach konkursu. Analiza tych stawek wskazuje, iż działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu są możliwe do zrealizowania w dostępnej kwocie.

Pytanie 11. Biorąc pod uwagę kryteria dostępu mam pytanie, czy firma z Polski, Wnioskodawca może dobrać sobie partnera (podmiot zagraniczny)?

W odpowiedzi na pytanie, „biorąc pod uwagę te kryteria mam pytanie czy firma z Polski, Wnioskodawca może dobrać sobie partnera (podmiot zagraniczny)” uprzejmie informujemy, że w wyniku konsultacji z IZ POWER ustalono, że nie ma przeciwwskazań, aby podmiot zagraniczny mógł być partnerem projektu.

Prosimy dokładnie zapoznać się z zapisami instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w systemie SOWA oraz proszę mieć na względzie fakt, że partner projektu musi spełniać wymogi określone w podrozdziale 5.8 regulaminu konkursu oraz spełniać wymogi określone w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

Ponadto porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).

Pytanie 12. Jeśli chodzi o konkurs na dofinansowanie projektu szkoleniowo-doradczego skierowanego do przedstawicieli MMSP w zakresie międzynarodowych zamówień publicznych z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój. Czy Izba Przemysłowo-Handlowa może wziąć udział w niniejszym konkursie, biorąc pod uwagę, że nie wpisuje się literalnie w katalog wnioskodawców?

PARP na etapie pytań do dokumentacji konkursowej nie określa, czy dany podmiot może ubiegać się o dofinansowanie.

W dokumentacji konkursowej jest wskazany katalog podmiotów uprawnionych i należy rozstrzygnąć sprawę wpisania się w daną kategorię podmiotów uprawnionych do dofinansowania.

Pytanie 13. Partnerzy muszą posiadać udokumentowane doświadczenie. W tym kryterium musimy wykazać doświadczenie każdego partnera w zakresie usług szkoleniowych?

Co w przypadku kiedy to jeden partner ma doświadczenie w tym zakresie a drugi z partnerów jest doradcą w zakresie wprowadzania firm na rynki zagraniczne?

Zgodnie z Kryteriami zatwierdzone przez Komitet Monitorujący POWER w przypadku projektów partnerskich, partnerzy (w projektach partnerskich za partnera uważany jest również Wnioskodawca) posiadają udokumentowane doświadczenie, w okresie 3 lat przed terminem złożenia wniosku, w realizacji działań (spotkania informacyjne, seminaria, szkolenia lub doradztwo) mających na celu przybliżenie polskim przedsiębiorcom wiedzy nt. zagranicznych zamówień publicznych oraz zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, w ramach których łączna liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych nie była mniejsza niż 300 z zastrzeżeniem, iż każdy z partnerów musi posiadać wypracowane co najmniej 50 godzin dydaktycznych z powyższej tematyki.

W sytuacji, gdy jeden partner posiada doświadczenie w realizacji godzin dydaktycznych, a drugi partner jedynie doświadczenie we wprowadzeniu firm na rynki zagraniczne i nie jest to związane z udziałem polskich przedsiębiorców w zagranicznych zamówieniach publicznych, projekt otrzyma negatywną ocenę.

Pytanie 14. Czy na etapie składania wniosków należy przedstawić CV ekspertów, czy mogą to być zagraniczni eksperci? Jak wtedy przedstawiać stawki dla zagranicznych ekspertów?

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany będzie przedłożyć jedynie oświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do regulaminu konkursu, czyli na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie ma konieczności składania życiorysów zawodowych trenerów/doradców. W dokumentacji konkursowej nie ma ograniczeń co do narodowości ekspertów prowadzących działania merytoryczne. Zgodnie z zapisami zał. nr 4 pkt 4 ppkt. 17 W przypadku trenerów/ekspertów/doradców prowadzących szkolenia informacyjne nie posługujących się językiem polskim Wnioskodawca musi zapewnić tłumaczenie.

W zakresie stawek – maksymalna kwota jaką np. trener będzie mógł otrzymać w ramach projektu została wskazana w Załączniku nr 17 - Zestawienie standardów cen rynkowych i wynosi – 457,64 PLN za godzinę pracy trenera. Zatem w przypadku osób otrzymujących wynagrodzenie w walucie innej niż PLN Wnioskodawca zobowiązany będzie dokonać przeliczenia na złotówki z zastrzeżeniem, że stawka określona w zestawieniu cen jest stawką maksymalną. W przypadku doradców zasady są identyczne, inna jest tylko stawka za godzinę pracy doradcy – maksymalnie 440,75 PL.

Pytanie 15. Wskaźnik produktu: liczba przedsiębiorstw z sektora MSP objętych wsparciem – 250. Czy wyższa liczba daje dodatkowe punkty? Rozumiem, że mogą to być przedsiębiorcy z całej Polski spełniający statut MSP bez względu na branżę?

W Regulaminie konkursu wskazane zostały minimalne wskaźniki, jakie muszą zostać osiągnięte w ramach dofinansowanego projektu. Nie ma przeciwwskazań, aby Wnioskodawca założył wyższe, jednak za założenie wyższych wskaźników nie przysługują dodatkowe punkty premiujące.

W kryterium dostępu nr 4 wskazane jest, że projekt, co najmniej, zakłada realizację wskaźników określonych dla całego konkursu, tj.:

- wskaźnik produktu – liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, których pracownicy zostali objęci wsparciem w zakresie zamówień publicznych – 250;
- wskaźnik rezultatu – liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, których przedstawiciele nabyli wiedzę w zakresie zamówień publicznych - 225.

Pytanie 16. Wnioskodawca zapewni wkład własny minimum 10%:

Czy zapewnienie wyższego wkładu własnego daje dodatkowe punkty? Czy muszą to być tylko i wyłącznie środki pozyskane od uczestników projektu? Wynika z tego, że usługi mają być płatne?

Beneficjent zobowiązany jest zapewnić wkład własny na poziomie co najmniej 10% wydatków kwalifikowanych projektu. Kwotę powyższą Beneficjent zobowiązany będzie pozyskać od

uczestników projektu – przedsiębiorców biorących udział w projekcie. Wkład własny stanowią środki finansowe w formie pieniężnej pozyskane przez Wnioskodawcę od przedsiębiorców biorących udział w projekcie, w wysokości co najmniej 10% kosztów usług szkoleniowych i doradczych. Zapewnienie wyższego, niż minimalny wkład własny nie wpływa na uzyskanie dodatkowych punktów premiujących.

Pytanie 17. Wnioskodawca lub partner dysponują międzynarodową siecią ekspertów lub partnerów w co najmniej 3 krajach UE, po 1 kraju z Azji i Afryki:

Czy tylko te dwa poza europejskie kontynenty wchodzi w grę? A gdyby nasz partner zamiast Afryki dysponował siecią ekspertów na innym kontynencie, np. Ameryka Północna?

Kryterium premiujące nr 1 zakłada, że Wnioskodawca lub partner/rzy dysponują międzynarodową siecią ekspertów lub partnerów specjalizujących się w pozyskiwaniu informacji nt. zamówień publicznych organizowanych w danym kraju, w których mogliby uczestniczyć polscy przedsiębiorcy sektora MMSP oraz w zakresie obsługi postępowań w oparciu o przepisy obowiązujące na terytorium danego kraju. Międzynarodowa sieć partnerów funkcjonuje w co najmniej 3 krajach Unii Europejskiej, po 1 kraju z Azji i Afryki.

Wskazane w powyższym kryterium liczby państw z poszczególnych kontynentów są obowiązkowym minimum, które musi być spełnione. Nie ma możliwości wykazania zamiast kraju z Afryki – wybranego państwa z Ameryki Północnej. Natomiast Wnioskodawca ponad wymagane minimum, dodatkowo może wskazać, że dysponuje siecią ekspertów w wybranym państwie Ameryki Północnej.

Pytanie 18. Czy zakładając, że jedno szkolenie informacyjne (dotyczące co najmniej jednego bloku tematycznego) będzie trwało 6h dydaktycznych można założyć, że podczas jednego szkolenia będą omawiane średnio dwa rynki zamówień publicznych? W Państwa dokumentach dopuszczacie Państwo również sytuację, gdy jedno szkolenia może dotyczyć tylko 1 rynku, rozumiemy, że w szczególnych sytuacjach możemy to zastosować. Z doświadczenia jednak wiemy, że szkolenia będą wymagały łączenia rynków bardziej popularnych z tymi mniej popularnymi, żeby zachęcić MŚP do otwarcia się na nowe możliwości.

Zgodnie z zapisami Minimalnego zakresu usług dane szkolenie informacyjne może dotyczyć jednego rynku zamówień publicznych – danego kraju. Jeżeli na etapie identyfikacji odbiorców wsparcia stwierdzą Państwo zapotrzebowanie na uelastyczenie i rozszerzenie zakresu tematycznego szkolenia, a dodatkowo pozwoli na to założony czas szkolenia, PARP nie widzi przeciwskazań do połączenia dwóch rynków zamówień publicznych.

Pytanie 19. Czy zakładając, że jedno szkolenie informacyjne może trwać 6h dydaktycznych, jest możliwe, że zostanie zrealizowane tylko 6h szkolenia ogólnego bez szkolenia praktycznego lub np. że 3h dydaktyczne będą szkoleniem informacyjnym ogólnym a 3 kolejne godziny szkoleniem praktycznym w zależności od zapotrzebowania danej grupy szkoleniowej?

Zgodnie z ust. 4 pkt 3 Minimalnego zakresu usług w zależności od zapotrzebowania przedsiębiorców szkolenia informacyjne mogą mieć charakter szkoleń informacyjnych ogólnych i szkoleń informacyjnych praktycznych. Na podstawie niniejszego zapisu możliwe do realizacji są obydwa zaproponowane przez Państwa rozwiązania.

Pytanie 20. Czy można założyć mniejszą średnią liczbę osób na szkoleniu? Wynika to z faktu, iż 16 osób to dużo biorąc pod uwagę charakterystykę poszczególnych rynków ZP np. w krajach Afryki, gdzie chętnych MMSP, które są zainteresowane rynkiem może być np. 4 MSP

Zgodnie z zapisami Minimalnego zakresu usług (ust. 4 pkt 12) – liczebność grup szkoleń informacyjnych powinno średnio wynosić 16 osób. Oznacza to, że istnieje możliwość zorganizowania szkolenia dla grupy o mniejszej liczebności uczestników, niemniej jednak proszę zwrócić uwagę, że w ramach pozostałych szkoleń liczebność grupy będzie musiała być większa, tak by byli Państwo w stanie osiągnąć założone wskaźniki związane z liczbą MSP objętych wsparciem.